

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра «Бізнес консалтингу та міжнародного туризму»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувач кафедри, к.е.н.,
доцент

_____ С.В. Карман

«_____» _____ 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційні види туризму»

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

освітнього ступеню Бакалавр

зі спеціальності 24 «Сфера обслуговування»

напряму підготовки 242 «Туризм»

Факультет економіки та бізнесу

2020 – 2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні види туризму» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 24 «Сфера обслуговування» напряму підготовки 242 «Туризм» – Мелітополь, ТДАТУ - 12с.

Розробник: к.е.н., доцент Колокольчикова І.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу

Протокол № ____ від «____» серпня 2020 року

В.о. завідувач кафедри бізнес консалтингу та міжнародного туризму

к.е.н, доцент _____ С.В. Карман

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 24 «Сфера обслуговування»

Протокол № _____ від «_____» _____ 2020 року

Голова, доц. _____ А.А. Костякова

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки , освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 6	Галузь знань: <u>24 Сфера обслуговування</u>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150 годин	Напрямок підготовки: 242 «Туризм»	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		3-й	6-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 3,1 год. самостійна робота студента – 3,5 год.	Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	38 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	86 год.
		Форма контролю: диференційований залік	

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасними методологічними інструментами з основ інноваційного менеджменту в туризмі.

Завдання курсу - ознайомлення студентів з теоретичними основами інноваційного менеджменту в туризмі, розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інформаційних технологій в його формуванні та обслуговування туристів, застосування нових інформаційних технологій комплектування і просування туристичних послуг, продажу турів, формування знань щодо новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму.

У результаті вивчення цієї навчальної дисципліни студент повинен набути такі компетентності:

- використовувати теоретичні концепції та інноваційні підходи до формування туристичних продуктів;
- застосовувати теоретичні правила створення і застосування рівнів туристичної послуги як товару;
- створювати підґрунтя до застосування нових інформаційних технологій управління туристичними потоками.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Теоретичні аспекти розвитку інноваційних видів туризму»

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку [1, с. 6 – 18; 3, с. 4 – 15; 4, с. 18 - 25]

Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму. Сутність поняття «інновація». Циклічний розвиток економіки. Роль підприємця в інноваційних процесах. Підприємницька діяльність в туризмі та зміна управлінських парадигм в туристичних організаціях. Види інновацій в туризмі. Життєвий цикл інновацій

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі [1, с. 19 – 25; 3, с. 16 - 32; 4, с. 26 - 33]

Загальна характеристика інноваційного процесу. Структура інноваційного процесу. Інноваційна діяльність у сфері туризму. Управління інноваціями. Управління знаннями.

Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності [1, с. 39 - 77; 3, с. 58-87; 4, с. 47 - 87].

Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій. Принципи гармонійного розвитку готельно-ресторанного бізнесу і туризму. Мета і принципи державної інноваційної політики. Засоби державного регулювання інноваційної діяльності. Система державного регулювання інноваційної діяльності. Регулювання інноваційної діяльності в технологічно розвинених країнах світу

Тема 4. Стратегія і планування інноваційної діяльності [1, с. 26 - 38; 3, с. 33-57; 4, с. 34-45]

Зміст та характеристика різних типів стратегій. Планування інновацій. Ризики в інноваційній діяльності.

Змістовий модуль 2. «Практичні аспекти формування інноваційних видів туризму»

Тема 5. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування [1, с. 175-195; 3, с. 188-197; 4, с. 187- 195]

Поняття, розвиток і застосування інформаційних технологій у туризмі. Інформаційні ресурси Інтернет в туристичній діяльності. Туристичні інформаційні термінали. IT - рішення для туристичних компаній. Геоінформаційні технології в туризмі. Глобальні розподільні системи. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста

Тема 6. Інноваційні проекти в туризмі [1, с. 166-175; 3, с. 179 - 189; 4, с. 179 - 187]

Зміст та види інноваційних проектів. Етапи розробки інноваційних проектів. Сучасні види та форми туризму

Тема 7. Правові аспекти інноваційної діяльності [1, с. 78 - 99; 3, с. 89 - 111; 4, с. 88 - 113]

Інтелектуальна власність в інноваційних процесах. Охорона і захист інтелектуальної власності. Використання прав на інтелектуальну власність. Захист інтересів України в інноваційній сфері

Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі [1, с. 100-125; 3, с.113-127; 4, с. 116-145].

Сутність проблеми оцінювання ефективності інновацій. Види ефективності інноваційних проектів. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб.	пр.	СРС		
Змістовий модуль 1 «Теоретичні аспекти дослідження ризиків в туризмі»								
1	Лекція 1	Теорії інноваційного розвитку	2	-	-	-	-	
	Практична робота 1	Теорії інноваційного розвитку	-	-	2	-	4	
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	4	
2	Лекція 2	Теорії інноваційного розвитку	2	-	-	-	-	
	Практична робота 2	Теорії інноваційного розвитку	-	-	2	-	4	
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	4	
3	Лекція 3	Інноваційні процеси в туризмі	2	-	-	-	-	
	Практична робота 3	Інноваційні процеси в туризмі	-	-	2	-	3	
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	3	
4	Лекція 4	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	2	-	-	-	-	
	Практична робота 4	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	-	-	4	-	3	
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	3	
5	Лекція 5	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	2	-	-	-	-	
	Практична робота 5	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	-	-	4	-	3	
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	3	
6	Лекція 6	Стратегія і планування інноваційної діяльності	2	-	-	-	-	
	Практична робота 6	Стратегія і планування інноваційної діяльності	-	-	4	-	3	
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	3	
ПМК1							10	
Всього за змістовий модуль 1 – 76 год.			12	-	18	44	50	
Змістовий модуль 1 «Практичні аспекти визначення впливу ризиків в туризмі»								
7	Лекція 7	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2	-	-	-	-	
	Практична	Інформаційні інноваційні	-	-	2	-	4	

	робота 7	технології в процесах туристичного обслуговування					
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	4
8	Лекція 8	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	2	-	-	-	-
	Практична робота 8	Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	4
9	Лекція 9	Інноваційні проекти в туризмі	2	-	-	-	-
	Практична робота 9	Інноваційні проекти в туризмі	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	3
10	Лекція 10	Правові аспекти інноваційної діяльності	2	-	-	-	-
	Практична робота 10	Правові аспекти інноваційної діяльності	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	3
11	Лекція 11	Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	2	-	-	-	-
	Практична робота 11	Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	3
12	Лекція 12	Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	4	-	-	-	-
	Практична робота 12	Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	-	-	4	-	3
	Самостійна робота 12	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	3
ПМК 2							10
Всього за змістовий модуль 2 – 74год.			14	-	20	42	50
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПМК

5. Що є основними чинниками розвитку туризму?
6. Що таке інноваційна діяльність та хто її суб'єкти?
7. Які фактори, що визначають інноваційний розвиток?
8. На основі яких законодавчих актів та концепцій відбувається формування теорій інноваційного розвитку здійснювалося?
9. Розкрийте зміст хвилеподібних коливань за М.Кондратьєвим.
10. За якими показниками оцінюється технологічний устрій?
11. Розкрийте еволюцію підприємницької діяльності в туризмі впродовж віків.
12. Перша класифікація інновацій належить Й. Шумпетеру. Які він виокремив типи інновацій?
13. Наведіть класифікаційні ознаки інновацій.
14. Що включає інноваційний цикл у туристичному бізнесі?
15. Фактори впливу на розвиток інноваційного процесу впливають.
16. Форми трансферту інновацій на світовому ринку.
17. Як американські та японські дослідники розглядають інноваційний процес?
18. Рівні показників значущості, доцільності інноваційної ідеї.
19. До яких форм співпраці призводить ділове партнерство?
20. Назвіть категорії споживачів по сприйняттю інновацій.
21. Які причини опору нововведенням?
22. Які чинники здійснюють стимулюючу дію на інноваційні процеси?
23. Які пріоритетні сфери діяльності визначені для урядових відомств?
24. Які чинники порівняння стійкості розвитку туризму?
25. Основні принципи державної інноваційної політики.
26. Стандартизація та сертифікація у сфері господарювання.
27. Заходи щодо реалізації інноваційних впроваджень, що проводить Кабінет Міністрів України.
28. Види інноваційної стратегії розвитку господарюючих суб'єктів.
29. Складові моделі (так званої "7S"), що дозволяє врахувати ті аспекти, які впливають на процес управління інноваціями.
30. Функції планування інновацій.
31. Планування інноваційною діяльністю за цілями та предметом.
32. Планування інноваційною діяльністю за змістом.
33. Планування інноваційною діяльністю за періодами.
34. Ризики в інноваційній діяльності.
35. Характерні риси інформаційних технологій.
36. Основні методи продажу інновацій.
37. Особливі властивості інформаційного продукту.
38. Види інформаційних туристичних терміналів.
39. Глобальні системи бронювання.
40. Стадії інтеграції в інтернет-бізнес.

41. Бар'єри на шляху повсюдного впровадження електронних платежів через Інтернет в секторі b2c.
42. Тенденції використання систем b2b та b2c.
43. Основні елементи інноваційного проекту відносяться.
44. Що забезпечує формування інноваційних проектів для вирішення найважливіших науково-технічних проблем (завдань)?
45. Хто є інвесторами в Україні?
46. Основні принципи управління інноваційними проектами.
47. Що таке дестинація?
48. Складові поняття «інтелектуальна власність».
49. Об'єкти прав інтелектуальної власності.
50. Що таке трансфер технологій?
51. Етапи трансформації інтелектуальної власності в інноваційний продукт.
52. Що таке авторське право?
53. Вітчизняне законодавство про авторське право.
54. Міжнародними актами, що регулюють відносини у сфері авторського права.
55. Спеціальне законодавство з патентного права.
56. Головні загрози інноваційній безпеці України.
57. Головні напрями державної інформаційної політики.
58. Що таке інформаційна безпека держави?
59. Які результати досягаються при реалізації інноваційних проектів?
60. Показники оцінювання ефективності інноваційних проектів.
61. Передумови інноваційна діяльність.
62. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційних проектів.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Ильенкова С. Д. Инновационный менеджмент / С. Д. Ильенкова, Л. М. Гохберг, С. Ю. Ягудин и др. – М. : Юнити, 2007. – 126 с.
2. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями / под редакцией Б. З. Мильнера. – М. : ИНФРА-М, 2010. – 675 с.
3. Економіка й організація інноваційної діяльності : підручник / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. ; під ред.. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 960 с.
4. Малахова Н. Н. Инновации в туризме и сервисе / Н. Н. Малахова, Д. С. Ушаков. – М. : ИКЦ "МарТ", 2008. – 224 с. 44
5. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : монографія / за ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2008. – 615 с.
6. Михно М. А. Роль инноваций в туризме : учебник / М. А. Михно. – М., 2004. – 210 с.

7. Морозов М. А. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме. Оргтехника : учебник / М. А. Морозов, Н. С. Морозова. – М. : Академия, 2004. – 240 с.
8. Новиков В. С. Инновации в туризме: учеб. пособие для студентов высш. учебн. заведений / В. С. Новиков. – М. : Издательский центр "Академия", 2007. – 208 с.
9. Севастьянова С. А. Региональное планирование развития туризма и гостиничного хозяйства : учебное пособие / С. А. Севастьянова. – М. : КНОРУС, 2007. – 256 с.
10. Чен Р. Н. Информационные системы и технологии в туризме. Программный комплекс "Оверия-Туризм" всех форм обучения : учебное пособие / Р. Н. Чен, В. С. Пономаренко, И. А. Золотарева и др. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2011. – 404 с.

Допоміжна

11. Воскресенский В. Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития : учебн. пособие / В. Ю. Воскресенский. – М. : ЮНИТИ – Дана, 2007. – 159 с.
12. Інноваційний розвиток промисловості України : монографія / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. ; під ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К. : КНТ, 2006. – 648 с.
13. Козак Ю. Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку / Ю. Г. Козак, Ю. І. Єхануров, В. В. Ковалевський та ін. – К., 2005. – 151 с. 45
14. Кучеров А. П. Объектное управление: новационный и инновационный менеджмент в туризме / А. П. Кучеров. – М. : Издательство "Спутник+", 2009. – 208 с.
15. Лапин Е. В. Экономический потенциал предприятия : монография / Е. В. Лапин. – Сумы : ИТД "Университетская книга", 2002. – 310 с.
16. Любичева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : навч. посібн. О. О. Любичева. – 3-є вид., перероб. та доп. – К. : "Альтпрес", 2005. – 436 с.
17. Макаренко І. П. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / І. П. Макаренко, Н. М. Копка, О. Г. Рогожин та ін. – К. : Ін-т проблем національної безпеки, 2007. – 520 с.
18. Морозова Е. Я. Экономика и организация предприятий социально-культурной сферы : учебное пособие / Е. Я. Морозова, Э. Д. Тихонова. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 318 с.
19. Никифоров В. И. Сфера туризма: рыночный механизм и система управления / В. И. Никифоров. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2000. – 176 с.
20. Плотникова Н. И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 1: Информационные технологии в турфирме / Н. И. Плотникова. – М. : Советский спорт, 2001. – 320 с.
21. Плотникова Н. И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 2 : Информационные технологии в сфере гостеприимства / Н. И. Плотникова. – М. : Советский спорт, 2001. – 285 с.

22. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навчальний посібник / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – К. : Вид-й центр "Академія", 2005. – 25 с.
23. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. А. Шумпетер. – М. : Прогрес, 1982. – 456 с. 46
24. Філіпенко А. С. Економічний розвиток сучасної цивілізації : навч. посібн. / А. С. Філіпенко. – 3-є вид., перероб. і допов. – К. : Знання України, 2006. – 316 с.
25. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либедь, 2006. – 477 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

26. Геоінформаційні системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dataplus.ru/>.
27. Глобальна система бронювання квитків, готелів, автомобілів й ін. – Режим доступу : <http://www.amadeus.ru/>.
28. Інформаційний розділ Всесвітньої туристської організації (ВТО). – Режим доступу : <http://www.worldtourism.org/>.
29. Національний портал Міжнародної інформаційної системи КОМПАСС – Режим доступу : <http://www.kompassukraine.com>.
30. Сайт інформаційно-аналітичного центра. – Режим доступу : <http://www.pravo-law.kiev.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html>.
31. Література бібліотеки ТДАТУ і кафедри Маркетинг.
32. Міська бібліотека ім. Лермонтова.
33. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.